

LONDÝNSKÉ LISTY

London Letters Fortnightly Review

Issued by Joseph Bělica, 13 Fernside Avenue, London, N.W.7. Phone MILL Hill 4624

ROČNÍK III

V LONDÝNĚ DNE 22. KVĚTNA 1949

ČÍSLO 8-9

Pavel Ostaš:

PERSPEKTIVY EVROPSKÉ JEDNOTY.

Myšlenka Spojených států evropských přestala být utopií anebo marným snem idealistů; není také již jen věcí dobrovolných sdružení, nýbrž stálým předmětem jednání mezi vládami. Důležitý krok na cestě k evropské jednotě byl učiněn nedávnou dohodou západoevropských vlád o vytvoření Evropské rady, sestávající z Výboru zahraničních ministrů a Poradního shromáždění, které se sejde ke své ustavující schůzi v srpnu ve Strasburgu. Ačkoliv tento sbor je oprávněn pouze k diskusi, soudí se o něm, že se může stát jádrem budoucího evropského parlamentu. Vedle oficiálního jednání mezi vládami pokračuje ve své činnosti Evropské hnutí, jež sjednotilo řadu organizací pracujících na různých úsecích a v duchu rozmanitých politických tendencí k sjednocení Evropy a během uplynulého roku vykonalo hodně iniciativní a propagační práce.

Zkušenosti z období, jež předcházelo poslední světové válce, stejně jako zkušenosti z let válečných a poválečného vývoje vytvořily nutné psychologické předpoklady, aby jednotící evropské snahy nebyly na politickém významu a naléhavosti. Po několik let se Hitler pokoušel o násilné sjednocení Evropy v duchu nacistické teorie o nadřazenosti německého národa, povoláného řídit osudy Evropy a světa. Po porážce těchto plánů jsou to dnešní vládcové Kremlu, kteří se snaží bezohledným způsobem vnutit evropským národům své vlastní představy o evropské jednotě. Poznání tohoto nebezpečí vedlo k tomu, aby proti plánům Kominterny byla postavena idea dobrovolného sdružení evropských národů, jež zejména malým národům by měla poskytnouti větší míru bezpečnosti a jistoty, než jaká dosud byla jejich údělem. Jednou z podmínek toho plánu je politická demokracie ve všech zemích, jež mají tvořit budoucí jednotnou Evropu; proto byla Francovu Španělsku odepřena účast jak v Evropském hnutí tak i ve společných orgánech dohodnutých vládami. Proto jedním z cílů tohoto úsilí se musí stát obnova politických svobod v Evropě střední a východní, neboť dosavadní jednotící snahy musí zahrnouti celou Evropu; jednotná Evropa západní Evropy je jen článkem jednoty vše-evropské. Tomuto hledisku byl dán výraz i tím, že zástupcům východoevropských zemí, kde svoboda byla potlačena komunistickými diktaturami, byla poskytnuta možnost účastniti se prací Evropského hnutí.

Proto právem Rada svobodného Československa se přihlásila k myšlence svobodné a sjednocené Evropy a v prohlášení, vydaném po jejím ustavení si vytýčila za úkol společně s Radami ostatních středoevrops-

kých národů" uvažovati o formách organisované součinnosti." Společný úděl těchto národů a poznání, že jedině v rámci evropské jednoty mohou dosáhnouti ztracené svobody přímo vybízí k tomuto rozhodnutí a bude přední povinností československé politiky v emigraci, aby důsledně vytrvala na této cestě. Je příznačné, že právě pro tuto orientaci byla čs. politická emigrace ostře napadena "Rudým Prámem," jehož šéfredaktor Vilém Nový dokonce obvinil Radu, že tímto rozhodnutím sleduje "zničení československé nezávislosti" a "vytvoření nové rakousko-uherské monarchie ve formě středoevropské federace pod ochranou imperialistické Ameriky." Tak hluboko pokleslo myšlení těch, kteří se v poslední době znovu s oblibou vydávají za "internacionalisty", ale neváhají dovolávat se šovinistických předsudků proti evropskému zaměření čs. politické emigrace.

Není ovšem třeba mít obav, že by tato rozčilená propaganda mohla mít úspěch u československého lidu; strašení "ztrátou státní nezávislosti" podivně zní u těch, kteří horečně dokončují poslední akty sovětské Československa a poslušně plní všechny rozkazy Moskvy.

Dosavadních příprav evropské jednoty se účastní stoupenci nejrozumnějších politických koncepcí a nelze se proto ani divit, že se setkáváme s rozmanitými názory o vůdčí myšlence, jež by měla stmelit všechny dosavadní akce a zejména o hospodářském systému, jenž by se měl stát základnou budoucí sjednocené Evropy. Nikoliv již jen socialisté zastávají názor, že vytvoření evropské jednoty si vyžádá evropského hospodářského plánu a zmezinárodnění základních hospodářských zdrojů a výrobních prostředků. Bude zejména třeba navázati na takové akce, jež znamenaly zásadní převrat v mezinárodních vztazích, jako UNRA. Program evropské hospodářské obnovy na podkladě Marshallova plánu a mezinárodní obhospodářování některých surovin a potravin; toto praktické hledisko zastává zejména anglická Labour Party.

Liberalistický princip "volné výměny zboží" sotva se může stát opravdu jednotící myšlenkou dnešní Evropy a jak učí zkušenosti z období mezi oběma světovými válkami, spíše by mohl dovésti k hospodářskému nacionalismu a bezohlednému konkurenčnímu boji, ve kterém slabší obyčejně podlehne. Kdyby tento princip měl převládnouti při budoucí organisaci Evropy, postavení malých národů by znovu bylo ohroženo. Tak jako hospodářská problematika a sociální otázka uvnitř jednotlivých zemí v dnešní Evropě spočívá ve sloučení hospodářského plánování s politikou svobodou, jsme i v organisaci budoucích vztahů mezi evropskými národy postaveni před týž veliký úkol.

Toto hledisko neznamena doktrinářské lpění na postulátu, že jedině Spojené socialistické státy evropské mohou vyřešiti složitou problematiku evropské jednoty; hodně bude ještě třeba vykonat, než se Evropa přiblíží k tomu cíli. Hospodářská spolupráce zemí s odlišným hospodářským systémem - jako na příkladě dnešní socialisující demokracie britské a s dnešní Francií, jejíž vnitřní kapitalistický systém zůstal v jádře nedotčen - je jistě dobře myslitelná, ale pokud potrvají tyto rozdíly ve vnitřním hospodářském uspořádání a celém zaměření hospodářské a sociální politiky, organizační formy evropské jednoty sotva dosáhnou takové dokonalosti, jakou mají na mysli stoupenci federativního řešení se zákonodárstvím zavazující všechny sražené státy. Společný sbor, který je oprávněn k diskusi, jejíž politický význam nesmí být podceňován, ale není oprávněn vydávat zákony - to je nová forma odpovídající dnešnímu stavu věcí v Evropě. Je to ovšem první krok a zřetelný důkaz, že evropský vývoj spěje k větším celkům.

Kdybychom při posuzování situace v Československu byli odkázáni na pražský rozhlas a tisk museli bychom všechny zprávy o odporu proti komunistickému režimu považovati za přehnané. Bohudůky máme spolehlivější prameny, které nepodléhají komunistické cenzuře. Přinášíme dopis českého dělníka, který lze považovat za výraz smýšlení většiny, i těch dělníků, kteří se ještě v únoru 1948 nechali oklamat komunistickou propagandou:

"Komunistická propaganda a její vůdcové se snaží přesvědčit nás pracující, že jejich zásluhou stoupá naše životní úroveň. Takové nepravdy mohou snad říkat ruskému lidu, který nepoznal co je blahobyt a měl malou vzdělanost, ale nikoliv československému dělníku, který je uve-domělý a má dobrou řemeslnou kvalifikaci. Měl vždy vyšší úroveň, ze svého výtěžku si stavěl rodinné domky, ukládal peníze, aby si přilepšil ve stáří. Srovnává dřívější poměry s dnešními a začíná chápat, kam ho neodpovědní, tak zvaní "vůdcové lidu" zavlekli. Je to otroctví a nevolnictví, také nemá příkladu v historii čsl. pracujícího člověka. Již po uplynutí jednoho roku komunistické okupace seznáváme, že tito samozvanci jsou pány našeho majetku i života a mohou činiti co se jim zlíbí, aniž dbali zákonů a plnili dané sliby. Podívejme se zblízka na tu tak zvanou vyšší životní úroveň. Naše mzdy jsou třikrát vyšší než v r. 1938, ale ceny životních potřeb jsou v celku 5-6 krát vyšší, není jich dostatek a jsou podřadnější jakosti. Nelze tedy srovnávat mzdy a ceny zboží, abychom správně poznali výši blahobytu, ale i tak si porovnejme ceny zboží dle hodinové mzdy dělníka. Já sám jsem měl v r. 1938 na hodinu 6 Kčs, dnes mám 20.-Kčs. Také však uvádím, kolik hodin jsem musil pracovat v r. 1938 a kolik hodin musím odpracovat dnes, když si chci koupit některé z nezbytných životních potřeb. Tak na př.:

	v r.1938	v r.1949. ngbody	1949 volně
vlněný pánský oblek ..	60-70 hod:	100 -120 hod:	500 hod:
pánské boty	8-10 hod:	30 - 40 hod:	200 hod:
pánská košile	3-4 hod:	15 - 20 hod:	50 hod:
vlněné dámské šaty ..	15-20 hod.	60 - 80 hod:	350 hod:
1 kg masa	1- 2 hod.	4 - 5 hod:	20 hod.
1 kg chleba	1/3 hod.	1/2 hod:	-
1 kg sádla	1 a půl	5 hod:	20 hod.
10 kusů cigaret	1/4 hod.	2 hod.	-

Nutno však uvážit, že kvalita výrobků byla v r. 1938 nepoměrně lepší a že doba trvání jednotlivých předmětů denní potřeby byla proto v porovnání s dnešním stavem mnohem delší; zatím co na př. oblek nebo zimník koupený v nynější době vydrží 1 - 2 sezony, dal se používat oblek nebo zimník koupený před r. 1938 po řadu let, aniž by ho bylo nutno odložit. Téměř každý ještě nyní v r.1949 používá některou součástku oděvu nebo prádlo, opatřené v době do r. 1938, zatím co tytéž předměty opatřené v posledních letech je nutno jako nepotřebné, resp. nepoužitelné odkládat. Víme, že daleko výhodnější stále ještě je na př. obrátit zimník, svrchník nebo oblek nežli koupit nový oblek za velký počet bodů a za drahé peníze. Ceny těchto předmětů jsou na volném trhu tak vysoké, že jsou dostupné pouze pro nepatrnou část zaměstnanců. Situace je však tím horší, že uvolněný počet bodů nestačí, takže rodiny jsou nucen-

ny některé nutné součástky oděvu kupovat na volném trhu za vysoké ceny a to daleko vyšší, než byly na černém trhu. Daně a pojistné dávky jsou desetkrát vyšší než byly v r. 1938. Dále povinné příspěvky odborové organizaci ROH 1 % z platu, politické straně rovněž 1 %, 50 Kčs měsíční srážka na kulturní akce, povinná účast v závodním Sokole, ve Svazu přátel SSSR, pracovní hodiny zdarma/brigády/ atd. to vše značně snižuje náš pracovní výdělek a tím i naši životní úroveň. Podívejme se na další zjevy: Československý dělník byl vždy chválen za svoji odbornou zdatnost a pracovitost, se kterou vyhrával konkurenční boj na zahraničním trhu - a nyní dnešní komunistický režim tupí tyto naše krásné vlastnosti, které jsme zdědili po otcích spolu s masarykovskou výchovou. Vytyká nám tiskem, rozhlasem a otevřeně a někdy velmi hrubě na schůzích: "Pracujete málo, musíte zvýšit pracovní výkon, dělati lépe a levněji." Stále slyšíme: "tvořte brigády a úderky, v závodě soutěžte v práci" a při tom jsme hlídáni na každém kroku závodní milicí nebo desítkářem a honěni jako otroci. Pracujeme, "brigádíme", schůzujeme, sportujeme až do vysílení, někdy i o hladu, ale na ty naše mocipány nestačíme vydělávat. Nikdy se nám nedostane uznání a nikdy nevíme, zda pracujeme dosti a pro koho vlastně pracujeme. Již většina z nás, která myslí, je přesvědčena o tom, že v tomto režimu nebudeme svobodní, nikdy nebudeme mít pravdu a svá práva. Nesmíme říci nikomu do očí pravdu, ani co se nám líbí a nelíbí. Kritika je trestána, prostě se nestrpí a tomu se říká svoboda a lidová demokracie. Může nás tedy těšit práce, zábava nebo i rodinný život v tomto komunistickém koncentráku, kde nevíme kdy a zač budeme trestáni? Dělník hlídá dělníka, syn otce, soused souseda - taková je teď u nás svoboda. Za německé okupace, která byla velmi tvrdá, nebáli jsme se mluvit a kritizovat mezi sebou, ale dnes se bojí jeden druhého. Taková je u nás svoboda!

A my dělníci již dnes uvažujeme: pro koho jsme vlastně dělali květnovou revoluci v r. 1945 a únorový puč v r. 1948? Jistě ne proto, abychom utlačovali sebe, své děti, rodiče a přátele. Českoslovenští dělníci volám k Vám: přemýšlejte všichni, kdož to myslíme s našim lidem poctivě a upřímně. Srovnávejme dnešní poměry s poměry dřívějšími. Nemají naše děti ještě tuberkulosu z toho vybájeného blahobytu? Kdy si postavíme své rodinné domky nebo si uložíme nějakou tu korunu na přilepenou v stáří? Přemýšlejte dále: kdy se ožení náš dospělý syn nebo vďa dospělá dcera, když je naprostý nedostatek bytů a zařízení pro domácnost má nedostupnou cenu? Jen kuchyňský nábytek 27.000 Kčs, ložnice 35.000 Kčs, obývací pokoj 70.000 Kčs. To ovšem není žádný přepych, nábytek je z překližek. Věříte, že po naší pětiletce se naše poměry zlepší? Nevěřte tomu, vždyť sami víte, jaký citelný nedostatek surovin a hodnotného materiálu máme v našich továrnách, což jsme většinou spotřebovali na známé dodávky. Máme skrytou nezaměstnanost a ta bude stoupat a naše továrny budou ještě více prodělávat. Nic nám nepomůže, jestliže nezměníme svoji mezinárodní politiku. Nevěříme a věřit nemůžeme, že třeba i desátá pětiletka nám přinese blahobyť za tohoto režimu. Uvažujeme-li velmi dobře, naše svědomí nám řekne samo jedinou pravdu: "Jen Masarykův humanitní socialismus dokáže uskutečnit lepší budoucnost a svobodu pracujícího člověka."

Tak uvažují a přemýšlí dnes dělníci v Československu. Nejenom v Praze, Plzni, Ostravě a Brně, kde své mínění dali komunistickým diktátorům velmi hlasitě najevo, ale v celé republice. Nespokojenost dělníků bude brzy největším nebezpečím komunistické diktatury.

STAV EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.

Výzkumné a plánovací oddělení hospodářské komise Organizace Spojených Národů vydalo obsáhlý "Hospodářský přehled Evropy 1948." Publikace je podrobným obrazem evropského hospodářství třetího poválečného roku a je doplněna studii odborníků, odhadujícími pravděpodobný další vývoj jednotlivých hospodářských úseků. Výsledky evropského hospodářství v r. 1948 v porovnání s r. 1947 svědčí o velikém pokroku a vzestupu poválečného hospodářství. Mají na něm podíl všechny evropské země, nevyjímaje Německo. Jsou to však stále ještě pouze výsledky úsilí jednotlivých států, tedy jednotlivých hospodářských celků, o překonání důsledků války. Zpráva nijak nenasvědčuje tomu, že by se Evropa v r. 1948 nějak přiblížila řešení základních problémů evropského hospodářství. Uskutečnění úzké hospodářské spolupráce a společného plánování bohužel nepřekročilo doposud hranici akademických diskusí, zatím co ve vývoji evropského hospodářství převládají dále autarkní tendence.

Průmyslová výroba Evropy v r. 1948 vykazuje neobyčejný pokrok. Je o 16 % vyšší než v r. 1947 a v posledním čtvrtletí dosáhla dokonce úrovně r. 1938. Vzestup jeví se celkem stejnoměrně ve všech zemích. Podstatný vliv na tento výsledek měl hospodářský vývoj Německa, které v r. 1948 dosáhlo v průmyslové výrobě 64 % předválečné úrovně. Zlepšení projevuje se ovšem v jednotlivých průmyslových oborech rozdílně. Nejpronikavější je ve výrobě železa a oceli, která byla o 28 % vyšší proti r. 1947. Stejně tak v kovoprůmyslu, strojírenství, chemickém průmyslu a výrobě stavebního materiálu je vykazován výsledek lepší než celkový průměr. Pozoruhodné je zjištění, že spotřeba evropského kovoprůmyslu bez Německa překročila spotřebu předválečnou o 42 %. Zpráva přiznává, že podstatný podíl na zlepšení výrobnosti evropského průmyslu mělo zvýšení produktivity pracovní síly, která neustále stoupá a lze předpokládat, že při plné zaměstnanosti bude se podstatně zlepšovat i v budoucnosti.

Důležité je srovnání pokroku evropského průmyslu s průmyslovým vývojem Spojených států. Před druhou světovou válkou byla celková průmyslová produkce Evropy při srovnání s produkcí Spoj. států o jednu třetinu vyšší. Dnes činí pouze tři čtvrtiny výroby americké. Od té doby však došlo k pronikavému zvýšení produktivity americké pracovní síly. V průmyslu zvýšila se o 27 % a v zemědělství dokonce o 57 % proti r. 1938. Dnes je produktivita americké pracovní síly v průmyslu čtyřikrát vyšší a v zemědělství dokonce šestkrát vyšší než v Evropě. Došlo tedy k dalšímu pronikavému zvýšení rozdílu mezi produktivitou evropské a americké pracovní síly, na jehož překonání při dnešní situaci evropského hospodářství není naděje. Lze spíše předpokládat, že bude i v budoucnu stoupat. Zvyšování produktivity americké pracovní síly není usnadňováno pouze standartisací a masovou produkcí průmyslových výrobků, ale dokonalou výrobní technikou opírající se o velké kapitálové investice. V r. 1948 činily investice v Evropě 12 dolarů na každého obyvatele, zatím co ve Spoj. státech bylo investováno 65 dolarů na obyvatele. Ve střední a východní Evropě jsou investice daleko pod evropským průměrem, takže rozdíl ve výrobnosti pracovní síly a tím v hospodářské a životní úrovni bude dále vzrůstat.

Výsledky zemědělské výroby byly v porovnání s r. 1947 rovněž daleko vyšší. Byl to rok dobré úrody. Výroba chlebového obilí byla o 47 % vyšší než v r. 1947 a ve Francii téměř o 100 %. Bramborů se urodilo o 24 % více a cukrové řepy o 43 %. Při tom však dosáhla zemědělská

výroba pouze 85 % předválečné úrovně. Průměr r. 1938 překročily pouze Švédsko, Dánsko, Vel. Británie, Turecko a Švýcarsko.

Obchod Evropy se zámorím vykazuje v r. 1948 několik zdravých změn. Vývoz do zámorí se zvýšil o 700 mil. dolarů, tedy o 30 %. Tím byla překonána předválečná úroveň / r.1938/ vývozu Evropy do zámorí o 5 %. Dovoz pak byl v r. 1948 snížen o 360 mil. dolarů a byl již pouze o 6 % vyšší než v r. 1938. K snížení dovozu do Evropy došlo výlučně na účet Kanady a Spojených států, jejichž vývoz do Evropy byl snížen o 500 mil. dolarů, tedy o 30 %. V celkové bilanci se tento rozdíl neprojevuje úplně, poněvadž současně došlo k zvýšení dovozu z ostatních zámorských zemí o 20 %.

Rozhodující podíl na objemu i složení zahraničního obchodu Evropy má Velká Británie. Britský vývoz činí 55 % celkového evropského vývozu. Britové dosáhli na tomto úseku velkého úspěchu. Jejich vývoz byl o 47 % vyšší než v r. 1938 a zvýšením vývozu do zámorí podařilo se jim vyrovnatí úbytek německých trhů. Vývoz jednotlivých západoevropských zemí do zámorí je o 13 až 18 % vyšší než v r. 1938.

Vzájemný obchod mezi jednotlivými evropskými zeměmi se také po někud zlepšil, ale byl však stále ještě 30 % pod úrovní r.1938. Tento výsledek je však zaviněn trvajícím vyřazením německého zahraničního obchodu, poněvadž většina evropských zemí dosáhla již ve vzájemném obchodu předválečné úrovně.

ZBAVME SE FALEŠNÝCH PŘEDSTAV .

Ivan HERBEN.

"Londýnské listy" otiskly v 6. čísle ze dne 31. března obšírný článek k ustavení Rady svobodného Československa pod pochybovačným titulkem: "Jdeme správnou cestou?" Netroufal bych si o Radě svobodného Československa tvrdit, že jde cestou správnou nebo nesprávnou, poněvadž vlastně na té cestě neurazila ani první míli, ale chtěl bych upozornit kolegy z "Londýnských listů", že jejich článek i jejich obsáhlá analýza světové situace je na falešné stezce. Jako demokrat věřím, že je mezi námi možná veřejná diskuse a to loyálně na stránkách "Londýnských listů".

Nuže, ve zmíněném článku mě zaujal tyto věty: "...Mnozí naši političtí uprchlíci stále ještě žijí v zajetí komunistické propagandy a vytrvale se brání přijmout nutná poučení, vyplývající z poznání skutečností, které neodpovídají představám, které si utvořili pod vlivem komunistické propagandy ještě před svým odchodem do exilu. Osvobodit se od těchto falešných představ bude patrně nejdůležitější úkol naší ponorové emigrace." A dále v článku čteme: "...Ve kterých zemích je demokracie v krizi? Ve Francii a v Itálii. Bída dělnictva v obou zemích a bezradnost vlád nad jejím řešením situaci komunistů usnadňuje. Pokud nedojde k soustavnému odstraňování sociálních rozdílů a nespravedlností, které se neobejde bez omezování privilegií majetných vrstev, do té doby nebudou ani ve Francii ani v Itálii vytvořeny předpoklady pro rozhodující porážka komunismu..."

Buď mi dovoleno, abych v dalších řádcích nemluvil o Itálii, o níž vím nepochybně stejně málo jako autor článku v L.L. Přijíždím však do socialistické Anglie z "bezradné" Francie a považuji za správné podat o Francii svědectví alespoň v těch věcech, jichž se dotkly L.L. Zatím co tato socialistická Anglie odmítla socialistickému novi-

náři a politickému uprchlíkovi třikrát visum a zatím, co československý velvyslanec v Paříži dr. Adolf Hoffmeister čekal na francouzské visum přes tři měsíce za železnou oponou, udělila mi ona bezradná francouzská vláda právo asylu za necelé tři hodiny. Ale to neříkám proto, abych jedné vládě vyčítal, kdežto druhé pochleboval; připomínám tuto osobní zkušenost jen jako ilustraci k tomu, jak která demokratická vláda chápe své povinnosti k demokratickým a socialistickým uprchlíkům před komunistickým terorem.

Žil jsem ve Francii rok a prožil jsem v ní nejdramatičtější chvíle jejího politického vývoje, kdy loni v létě padala jedna vláda za druhou; kdy komunisté na podzim rozpoutali vlnu stávek a už-ůž se zdálo, že zahubí Francii hospodářsky a tím také politicky; kdy v zimě klesal závratně frank a stejně chaoticky stoupaly ceny; kdy se nevěřilo v trvalost vlády nynějšího ministerského předsedy; kdy se předpokládala a předpovídala sensační překvapení z podjarních kantonnálních voleb; kdy se věřilo v de Gaullovu diktaturu jako v jediné východisko a v jedinou záchranu před komunismem ... A zatím-- zatím, hie, komunisté stejně jako de Gaulle kantonnální volby jasně prohráli, frank se zázračně vzpamatoval/dolar klesl ve dvou měsících z 540 franků na 335 franků!/ ceny potravin, jež byly uvolněny od řízeného hospodářství, klesly o 20 % i více, stejně jako ceny textilu, koženého zboží a všech životních potřeb, z nichž už není kromě benzínu, líhu, cukru a oleje nic na lístky. Francie na konci svého poválečného vázaného hospodářství tone, ano, topí se v blahobytu a nadbytku- jako Anglie v roce 1918 a 1919. Viděl jsem v anglickém Guildfordu i jinde řeznictví, kde měli za výkladní skříní asi 3 kg syrového masa a 2 kg špeku, zatím co se na pařížském dělnickém předměstí denně prodá mnoho metrů masa a desítky kilogramů špeku v jediné ulici. Kdo to as kupuje?

Mluvil jsem v Paříži se zatvrzelými komunisty, kteří přijeli z Prahy.. Nad přeplněnými obahody s potravinami, řeznictvím a uzendrstvím, nad tunami pomerančů a banánů ohrovali nos, říkajíce: "To je, jen pro bohaté! "Byli stejně v zajetí propagandy /a to propagandy velmi podobné/ jako autor zmíněného článku v L.L., který psal o "bídně dělnictva ve Francii." Ujišťují autora tohoto článku, že by užasl, kdyby viděl, v jakém dostatku a blahobytu žije francouzský dělník, stejně jako jsem já, přicházející z francouzského nadbytku, užasl nad chudostí a hubeností anglických jídelních stolů. Díval jsem se v Paříži pod pokličky v dělnických rodinách, u domovníků a závozníků, pozoroval jsem bedlivě na trzích dělnických čtvrtí, co a kolik kdo nakupuje. Informoval jsem se také podrobně o mzdách francouzských horníků i dělníků, úředníků a všech zaměstnanců, zejména pak také o státních alimentacích, které poskytuje francouzská republika všem pracujícím na ženy a děti. Pochybuji, že anglický horník by měl takovou mzdu, aby si mohl dovolit pracovat jen na půl směny- a při tom si mohl pro tříčlennou nebo i vícečlennou rodinu koupit vše, co potřebuje, jako horník francouzský. Všechna ta zjištění mi potvrdila, že francouzští dělníci a zaměstnanci mají dostatek prostředků, aby si mohli koupit vše, co poskytuje francouzské trhy. A tato porovnání mi dovolují říci, že kdyby francouzský dělník měl žít jen jeden jediný měsíc z potravinových příjmlů dělníka anglického, vypukla by ve Francii revoluce!

Tož tak to ve skutečnosti vypadá s tou "bídnou francouzského dělníka", která straší pisatele článku v L.L. Patrně jen proto, že Francie nemá sociálně demokratického ministerského předsedu a sociálně de-

mokratickou vládu jako stát, v němž L.L. vycházejí. A tak to také vypadá ve skutečnosti s onou "bezradností vlády ve Francii", oné vlády, již se podařilo posílit měnu, snížit rozpočet, srazit ceny, odstranit hrozbu nezaměstnanosti a téměř zlikvidovat komunistické nebezpečí ve vlastní zemi. Nepopírám ovšem, že ve Francii existují stejné sociální rozdíly a a nespravedlnosti i privilegia majetných vrstev, jako v Anglii a jako ve všech zemích, kde nebyla dosud dovršena demokracie nejen politická, ale také hospodářská. Popírám však tvrzení L.L., jako by se francouzská vláda "neopírala o dělníky". Samozřejmě, že ve Francii nevládne jediná sociálně demokratická strana, ale koaliční vláda se opírá p ř e d e v š í m o strany socialistické, nemluví-li ani o straně katolické/MRP/ která je svým charakterem rovněž stranou dělníků, drobných pracujících vrstev a stranou vskutku lidovou.

Proč jsem toto vše podrobně vykládal ?

Abych přesvědčil kolegu z L.L., že i on je "v zajetí propagandy" a že i on by se "měl osvobodit od falešných představ". Chtěl bych, aby pochopil, že hesla a brýle Druhé internacionály jsou stejně márnivé jako brýle a hesla Třetí internacionály, proti níž vedeme společný boj. Neboť žije v zajetí propagandy ten, kdo si myslí a veřejně tvrdí, že anglický dělník nežije v bídě jen proto, že Anglie má sociálně demokratickou vládu, kdežto francouzský dělník žije v bídě proto, protože takovou vládu nemá. Klame sám sebe, kdo se domnívá, že Francie nevytvořila předpoklady pro rozhodující porážku komunismu proto, že nemá sociálně demokratickou vládu, kdežto že Anglie tak učinila- neboť mezi oběma zeměmi je pouze ten rozdíl, že ve Francii byla ještě roku 1947 komunistická strana stranou vedoucí, kdežto v Anglii bylo vždy třeba hledat komunisty drobnohledem; v boji proti komunismu ve vlastní zemi učinila bezradná francouzská vláda za podmínek nepoměrně těžších, protože kontinentálních, mnohem a mnohem víc, než dělnická vláda v Anglii, za okolností snadnějších, protože nekontinentálních. Počítá nekriticky a nesprávně propagandě ten, kdo po srovnání Anglie s Francií a naopak si neuvědomil, že vázané přídělové hospodářství v době míru je nejen jednou z falešných představ a nezdařených experimentů marxismu, ale že vázané přídělové hospodářství je zároveň hluboký a nedemokratický zásah do demokratických práv a svobod občanů a to především dělníků a vrstev sociálně slabých. Propadá falešným představám ten, kdo si myslí, že francouzská vláda se neopírá o dělníky jenom proto, že to nejsou strany a dělníci sociálně demokratičtí; je to představa stejně zvrácená, jako když komunisté každému, kdo není komunista, spílají fašistů. Obávám se, že pisatel článku v L.L. je v zajetí podobné propagandy a proto klade na francouzské socialisty zvětralý marxistický metr a hází je na totéž smetiště, na které hodili všechny socialisty už komunisté.

Abych skončil slovy článku v L.L., řekl bych, že teprve tehdy, až se naši přátelé v sociální demokracii zbaví vlivu marxistické propagandy z let před válkou a osvobodí se od řady falešných, zastaralých i vyžilých představ, nebudeme se musit obávat, že naše společné úsilí o odstranění komunistické diktatury v Československu bude spíše na škodu než ku prospěchu.

Roku 1945 jsme také vyháněli jednu Internacionálu/neboť zda nebyla osa Berlín-Rím-Tokio se svými satelity Internacionálou fašistickou?/ jinou Internacionálou- a víme, jak to dopadlo. Obávám se, že druhý takový pokus by československý národ neunesl.

Ivan Herben byl v Československu šéfredaktorem významného politického deníku, ústředního orgánu nejsilnější nekomunistické strany. V té době nejenom, že nezanechal žádnou příležitost k boji proti komunismu, ale dovedl ji hbitě i vyhledávat. Náleží mezi vedoucí muže politické skupiny, která zamýšlí v zahraniční politické akci hrát významnou úlohu a které se podařilo získati rozhodující vliv ve všech orgánech Rady svobodného Československa. Tento muž nás upozorňuje, že se nacházíme na falešné stezce. Poněvadž na stezce, kterou se ubíráme hodláme tvrdošijně setrvat, a co víc, získávat na ní i jiné, bude jistě správné zvážiti důvody, o které svou výstrahu opírá.

Zda-li v Radě svobodného Československa byl opravdu utvořen orgán, který nám bude nejvhodnějším nástrojem k boji proti komunistické diktatuře, jest otázka, na kterou si Ivan Herben netroufá dnes odpovědět, ačkoliv o to v našem článku šlo. S projevem svého úsudku hodlá počkat u prvního milníku její dlouhé cesty v boji proti komunismu v naději, že se Radě přece jenom podaří tuto celkem nevelikou vzdálenost jednou urazit. Bude to sice klást značné nároky na jeho trpělivost, ale je to opatrné. Zbývá nám tedy zabývat se otázkami, ve kterých příliš opatrnosti neprojevuje.

Nevíme, jakou souvislost má pisatelovo visum do Anglie s obsahem našeho článku. Souhlasíme však s ním, že vlády demokratických států mají morální povinnost přijímati uprchlíky před komunistickou diktaturou a pomáhat jim. Do jaké míry tuto povinnost plní ukazují nejlépe statistiky IRO o tom, kolik která země přijala po válce těchto uprchlíků k trvalému pobytu. Z poslední statistiky - několik měsíců staré, která se však jistě podstatně nezměnila - a kterou máme po ruce, vyplývá, že do Anglie jich přišlo 69.788, do Kanady 25.244, do Spojených států 16.836, do Francie 16.216, atd. Budiž nám tedy dovoleno zjištění, že stanovisko pisatele je poněkud subjektivní a že posuzuje chování jednotlivých vlád nikoliv podle toho, jak se chovají při řešení problémů uprchlíků před bolševiky, nýbrž podle toho, jak se chovají k Ivanu Herbenovi.

Byli bychom nevýslovně rádi, kdyby tvrzení Ivana Herbena, která opírá zkušenostní nashronážděnými za rok svého pobytu ve Francii, mohla odstranit naše obavy, jež jsme vyslovili v kritizovaném článku. Obraz blahobytu francouzských dělníků, který nám poskytuje Ivan Herben má však některé mezery. Nevysvětluje nám, proč v době takového nadbytku lze očekávat ve Francii velké sociální boje v kovoprůmyslu, v průmyslu elektrárenském, plynárenském i v některých oborech jiných. Nevysvětluje nám, proč i pařížští bursovní zaměstnanci právě v této době, kdy mohou zaznamenávat vzestup blahobytu Francie, dali přednost tomu, vymáhat zvýšení svých platů stávkou. Naše otázky nelze vysvětlit poukazem na to, že jde o akce komunistů, poněvadž tato velká mzdová hnutí jsou připravována ostře protikomunistickými odbory francouzských socialistů, které pisatel - nevíme z jakého důvodu - hodlá před námi hájit.

Ivan Herben je jakoby očarován velikým zázrakem, který v posledních měsících ve Francii zažil. Budiž nám dovoleno vysvětlit, že nejde o žádný zázrak, ale o snadno pochopitelný vývoj a připojit k tomu důvody, o které se opíralo naše stanovisko vyjádřené v našem článku.

Francie v době, kdy Ivan Herben zjistil zázračné změny, nebyla na tom hospodářsky o nic lépe než v době, kdy se hrozil jejího dalšího vývoje a "kdy se věřilo v de Gaullova diktaturu." Právě v době největ-

sích nepokojů a zmatků byla hospodářská situace Francie daleko lepší, než ostatních států na kontinentě. Již v r. 1948 byl index francouzské výroby o 20 % vyšší, než v r. 1938. Výroba železa a oceli ve Francii byla dokonce o polovinu vyšší než v r. 1938. Všechny nejdůležitější výrobní obory dosáhly již tehdy předválečné úrovně a některé ji překročily. Výroba elektrické energie dokonce o 60 %. Podobná situace byla i ve francouzském zemědělství, jehož výroba v r. 1948 byla jednou tak vysoká jako rok před tím. Francouzský národní důchod byl v r. 1948 stejně tak vysoký jako v r. 1938. A přece se v té době Ivan Herben obával, že Francie bude zahubena hospodářsky a tím také politicky. Již tehdy mohl najít " mnoho metrů masa a desítky kilogramů špeku v jedné ulici" a tuny pomerančů a banánů v přeplněných obchodech. A přece se hrozilo o osud Francie.

Vysvětlení není těžké. Odpovídá nám také na otázku, proč ještě dnes není francouzské dělnictvo spokojeno s blahobytem, který Herben zjistil. Podíl francouzského dělnictva na národním důchodu stejně vysokým, jako před válkou, byl o 20 % nižší. V r. 1948 platil námezdně pracující 33 % příjímých daní proti 15 % v r. 1938. Celkem platil na všech daních 39 krát více než v r. 1938, zatím co zatížení ostatních vrstev stouplou pouze 22 krát. Mzdy francouzských dělníků byly desetkrát vyšší, ceny však devatenáctkrát. Při velkém pracovním vypětí, jež francouzskému průmyslu umožnilo dosáhnouti předválečné úrovně, snížila se kupní síla francouzských dělníků o 40 %. Nemohlo být vhodnější situace pro komunistickou demagogii, než bída francouzského dělnictva. Francie potřebovala vládu, která by měla dost odvahy tuto neudržitelnou situaci řešit a zbavit tak komunisty nejsilnějších argumentů. Pokud víme, toto vědomí vedlo právě francouzské socialisty k tomu, že se nerozpákovali zkrátit i ve Francii doposud nejkratší dobu trvání vlády, když se ukázalo, že není vedena a složena z mužů, kteří by byli rozhodnutí velkému nebezpečí čelit.

Bohužel ani dnes není situace ve Francii uspokojivá, jak dokazují akce odborových organizací. Ivan Herben tvrdí, že ve Francii klesly ceny všeho zboží o 20 %. Budiž nám dovoleno považovati francouzské indexy za spolehlivější pramen, než Herbenovo tvrzení. Sledujeme je velmi pozorně, poněvadž je považujeme za důležité. Velkoobchodní index, který byl v listopadu 1948 nejvyšší a to 1.977 / r. 1938 = 100 / pozvolna klesal a v dubnu ukazoval 1.847. Maloobchodní index nám prozrazuje, že maloobchodní ceny klesly od ledna 1949, kdy byly nejvyšší, do dubna t. r. o 9 a půl %. Při tom však z indexů vyplývá, že průmyslové výrobky zůstávají stále na své nejvyšší cenové úrovni z listopadu m. r. a že zlevnění se projevuje pouze u zemědělských výrobků a je způsobeno loňskou znamenitou úrodou ve Francii.

Z fakt, která uvádíme lze vysvětlit, proč zlepšení, které zjistil Ivan Herben, nepovažují doposud francouzští dělníci za uspokojivé. Taková fakta nelze ovšem najít v hrncích pařížských domovníků a závozníků. Šéfredaktor významného politického deníku by je tam také neměl hledat.

Ivanu Herbenovi se však přece jen podařilo opustit francouzský blahobytný a dosáhnout Anglie. K úsudku o životní úrovni anglického dělnictva mu stačil pohled na " 3 kg syrového masa a 2 kg špeku v Guildfordském řeznictví" a na nízké přídíly potravin. Dornívá se, že tyto přídíly by mohly být ve Francii příčinou revoluce. A zde se dostáváme

k jádru celého problému. Nespokojenost francouzských dělníků oplývají-
eích, podle Herbena, blahobytem, je neustálým zdrojem starostí francou-
zské vlády. Angličtí dělníci, žijící z přídělů, které by ve Francii byly
důvodem k revoluci, jsou pak nejsilnější oporou anglické vlády, která
je, podle Herbena, tak bídně živí.

Nepoložil si Ivan Herben otázku, jaké jsou příčiny této trpě-
livosti anglických dělníků? Odpověď nelze ovšem hledat za výkladní skří-
ní řeznického obchodu. Je to opět způsob poněkud nespolehlivý.

Britští dělníci prostě vědí, že břemena, která jejich vláda ulo-
žila obyvatelstvu při hospodářské obnově země po válce, byla rozdělová-
na spravedlivě. Poznali, že zlepšování hospodářské situace nemusí se nut-
ně projevovat pouze ve výročních zprávách průmyslových a obchodních spo-
lečností, ale také v reálné mzdě dělnictva, která je dnes v Anglii o
16 % vyšší, než před válkou. O přesunech v rozdělování národního důcho-
du lze si nejlépe učiniti představu z toho, že v r. 1948 bylo ve Velké
Británii pouze 255 osob, jejichž roční příjem po odpočítání daní byl
vyšší než 5.000 liber ročně, zatím co v r. 1938 bylo takových ještě
1.000. Herben zjistil, že i v Anglii jsou privilegované majetné vrstvy.
Ovšem. Za nejvýznamnější privilegium nejmajetnějších z nich lze pak po-
važovat to, že platí z jedné libry až 234 pencí daní. /Ivane, libra má
240 pencí !/ Domníváme se, že britští dělníci nebudou mít nikdy námitky
proti zachování takových privilegií, poněvadž vědí, jakých nákladů si
vyžaduje zavedení pojištění v nezaměstnanosti a v nemoci a že si tako-
vým způsobem vláda také musí opatřit půl miliardy liber ročně, aby moh-
la obyvatelstvu poskytovat základní potraviny za směšně nízké ceny.
Zkrátka a dobře: britští dělníci vědí, že britská vláda je jejich vláda.
Domníváme se, že podobné přesvědčení by měli získat také francouzští
a italské dělníci, podléhající doposud komunistické demagogii.

Opakujeme neustále, že boj za osvobození Československa není je-
nom bojem proti sovětskému imperialismu, ale bojem proti světovému ko-
munismu. Ten je nutno vésti stále ještě ve všech, i demokratických ze-
ních. Nejúčinnější zbraní je při tom řešení společenských problémů, na
které byl již čas před padesáti lety a jejichž zanedbání je příčinou
dnošní světové krise. Žádné překrucování nemůže vyvrátit fakt, že proti
nebezpečí komunismu jsou dnes imunní pouze ty demokratické země, jejichž
vlády se opírají o důvěru rozhodující většiny dělnictva, protože zaned-
bané sociální problémy řeší.

Ivan Herben si ovšem vypočítal, že mimo Francie a Itálie, ve
všech ostatních evropských demokratických zemích jsou předsedové vlád
sociální demokraté a ve většině z nich pak celé sociálně demokratické
vlády. Podezřívá nás, že se hodláme k Francii a Itálii chovat nepřívětí-
vě, protože v těchto zemích předsedy vlád sociální demokraté nejsou.
Na to bychom mohli odpovědět podezřením, že Ivan Herben není ochoten
uznat vítězství sociálně demokratického hnutí na západě nad komunismem
jenom proto, že se mu nepodařilo v žádné z těchto zemí najít jediného
národního socialistu. Tak bychom se ovšem v diskusi o to, jak lze nej-
úspěšněji vésti boj proti komunismu, příliš daleko nedostali.

Zásady, ze kterých vychází politická hnutí, jejichž součet tvo-
ří dnes největší demokratickou politickou sílu v Evropě, považuje Ivan
Herben za staré haraburdí, od kterého se máme osvobodit. Zatím se však
přesvědčujeme o tom, že ve všech zemích, ve kterých pro tyto zásady by-
la získána demokratická většina, jest zajištěn sociální klid, mír a za-
bezpečena demokracie. Nezbyvá nám proto, než považovat jeho radu za špat-

nou radu. Nevíme také, proč bychom se měli vzdávat zásad, které se tak znamenitě ve všech svobodných, demokratických zemích osvědčily. Tím spíše, že podle obsahu i formy Herbenova článku to jediné, co by nám za ně mohl nabídnout, je známá politická moudrost: každý den ráno pohledem z okna zjistit na kterém konci ulice je větší houf lidí a podle toho určovat politiku pro příštích čtyřicet hodin. K uplatňování této politické moudrosti je však třeba vynikající programové pohyblivosti, neodpovědnosti a zapomnětlivosti. Tedy vesměs vlastnosti, které postrádáme.

MEZINÁRODNÍ SOCIALISTICKÁ KONFERENCE.

"Mezinárodní socialistická konference odmítá uznat za trvalý stav rozdělení Evropy na oblast svobody a oblast otroctví. Je přesvědčena, že východoevropské socialistické strany jednoho dne opět dosáhnou úplné svobody organisovat se a vyvíjet činnost. V této víře vyzývá socialistické strany Polska, Československa, Maďarska a Jugoslaviie, aby pod její záštitou utvořily společné ústředí v exilu."

Tak zní úvod usnesení, kterým zástupci všech socialistických stran sdružených v mezinárodní ústředně COMISCO rozhodli považovat středoevropské sociálně demokratické strany v exilu za svobodné mluvčí sociálně demokratických stran ze zemí střední Evropy. Proto bylo také rozhodnuto, že všechny tyto strany, jejichž legální činnost byla doma potlačena komunistickou diktaturou, prostřednictvím svých zástupců v zahraničí zůstávají členy mezinárodní organizace sdružující socialistické strany celého světa.

Doporučení, aby tyto strany pod záštitou COMISCO se sdružily ještě ve zvláštní orgán, má nejenom umožnit jejich bližší spolupráci, ale usnadnit jejich politickou i organizační podporu socialistickými stranami. Vytvoření takového orgánu není myšlenka nová. Již v roce 1946 z iniciativy československé sociální demokracie se konala v Praze konference středoevropských socialistických stran, která měla vytvořit předpoklady pro užší spolupráci těchto stran ve střední Evropě. Tato iniciativa zachovala si i v exilu. V prosinci minulého roku svolala do Londýna konferenci zástupců socialistických stran v exilu, na které byly vytvořeny předpoklady pro užší spolupráci a připraveny návrhy schválené nyní mezinárodní konferencí.

Stejný osud zemí ze železnou oponou a stejná situace v níž se nachází strany v exilu, staví jednotlivé strany těchto zemí před úkoly, jejichž zvládnutí bude jim nepochybně velmi usnadněno vytvořením orgánu, který se bude opírat o významnou pomoc všech socialistických stran. Jeho význam se nepochybně projeví na všech úsecích práce sociálně demokratických stran v exilu.

Druhou nejdůležitější otázkou, která byla na pravidelné výroční konferenci socialistických stran počátkem tohoto měsíce v Holandsku řešena bylo stanovisko k hnutí za evropskou jednotu a k Evropské Radě. Konference ponechala jednotlivým stranám svobodu v rozhodnutí, zda-li jejich příslušníci se účastní prací v hnutí za jednotnou Evropu. Sekretariát COMISCO bude o činnosti na tomto úseku vydávat pravidelné zprávy. S uspokojením konference konstatovala, že myšlenka jednotné Evropy nachází konkrétní výraz v Evropské Radě a vyzývá všechny socialistické strany, aby tento pokus, který je první etapou na cestě k jednotné Evropě, všemi prostředky podporovaly. Zástupci socialistických stran ve všech orgánech Evropské Rady budou zastávat zájmy pracujících a budou mít na paměti cíle mezinárodního socialismu.

KOMUNISMUS JE ZRADOU NADĚJÍ DÉLNICKÉ TRÍDY.

Polští sociální demokraté uspořádali v Londýně 1. května velkou schůzi, která se stala společnou manifestací všech socialistů-exulantů ze střední Evropy. Vedle zástupců ostatních středoevropských zemí učinil za Československo projev posl. Dr. Bernard. Přinášíme podstatnou část projevu generálního tajemníka britské Labour Party Morgana Phillipse k tomuto shromáždění:

Mám radost z toho, že tolik zástupců socialistických stran slaví dnes společně tento svátek. Nikdy nebylo tolik třeba jednoty a spolupráce mezi socialistickými stranami, jako dnes a zvláště mezi stranami, které násilí Kominformy vyhnalo do exilu. "V jednotě je síla" - bylo vždy heslo dělnické třídy a my si je musíme připomenout znovu právě dnes. Potřebujeme síly nejen proto, abychom se ubránili neustávajícím a bezohledným útokům imperialistické Kominformy a útokům kapitalistické reakce. My ji potřebujeme také pro mnohem pozitivnější cíle. Musíme ukázat, že jen demokratický socialismus může vytvořit opravdový internacionální bratrství svobodných a sobě rovných lidí. Kremelská teologie uznává jen takové bratrství lidí, které je ochotno uznat společné otcovství Lenina a Stalina, jinak je prohlašováno za kosmopolitické úchylnictví a ďábelský podvod. Podle kardinálů z Wall Streetu pravý internacionalismus spočívá jen v kapitalistických kartelech a všechno ostatní je kacířství.

My, demokratičtí socialisté, musíme bojovat o své zásady ustavičně, nejenom na 1. Máje. Bojujeme proti kapitalistickému vykořisťování, protože zbavuje člověka svobody a důstojnosti. Zároveň se ale budeme bránit až k smrti proti nynějšímu komunistickému násilí, protože je zradou všech nadějí dělnické třídy celého světa. Budeme se proti němu bránit, protože zavrhuje tyranii, ať je jakéhokoliv druhu a nejenom proto, že podrobuje národy východní Evropy a ohrožuje světový mír. V našem národním manifestu říkáme, že bez demokracie není svobody a bez svobody není míru. Dovolte, abych citoval dále:

"Ve světě, který je dnes rozvrácen a rozdělen jako nikdy předtím, ve světě zmatků a sporů, které ohrožují tyto ideály, zdůrazňujeme své hluboké přesvědčení, vyznávané všemi složkami, které zastupujeme, že svoboda a mír mohou být pro všechny národy zachovány jen uplatněním demokracie. Naše odbory, družstva a politické organizace jsou vybudovány na tomto základě. Bez svobody, které naše odbory, družstva a politické organizace dosáhly po dlouhých letech boje a obětí, nemohou být zachovány principy demokracie. A bez zachování demokratických zásad bude znovu ohrožen světový mír."

Při úsilí o obnovení demokracie ve východní Evropě - naděje se začínají objevovat po podpisu Atlantického paktu - nesmíme ztratit se zřetelem skutečnost, že jsme nejen socialisty, ale také Evropany. Národní rozpory nesmíme skrývat, ale musíme je řešit. Musíme se snažit, aby odpor proti ruskému násilí se nezvrátil v neo-nacionalismus. Naším nejbližším cílem musí být demokratická jednota v celé Evropě, pokud možno na socialistické základně. Pro tento cíl můžeme spolupracovat se všemi věrnými demokraty, ať jsou socialisty či nikoliv. Ale přijímajíc pomoc, musíme být na stráži proti těm, kteří by mohli zničit morální základy našeho úsilí. My si můžeme dovolit diskriminovat, protože dnes je demokratický socialismus největší a nejdynamičtější silou v Evropě. Potřebuje jen, aby byl ve východní Evropě osvobozen a v západní Evropě sjednocen. Je vyznáním svobodného člověka a žádná síla jej nemůže zadržet.

Spíše se zvědavostí než s napětím je očekáván průběh sjezdu KSČ. Způsob, jakým je připravován, nápadně připomíná první sjezd nacistů v Norimberku "nach der Machtübernahme". Bude konán na Starém výstavišti za účasti několika tisíc delegátů a po celé Praze je připravována velkolepá výzdoba. Oficiální oznámení sjezdové místnosti i přesného datumu bylo dlouho zdržováno. Tím byla zvědavost jenom zvýšena. Donněnka, že na sjezdu by mohlo být cokoli rozhodnuto, je pochopitelně nesmysl. Budou jen hloucně schvalovány zprávy a usnesení. Jestliže se potvrdí odůvodněné pověsti o rozporech ve vedení KSČ, nelze očekávat, že by byly řešeny sjezdem. Nejvýše vyjde najevo, zda-li a jak tyto rozpory byly vyřešeny.

Rada konkrétních zpráv nasvědčuje tomu, že v přímé souvislosti se situací ve vedení KSČ byla únorová návštěva Vyšinského. Fierlinger, který je stále bezmocnější, se nenechal dlouho vzpanatovat ze svého zklamání, které mu loni v březnu připravil prezident Beneš. Po Masarykově smrti usnesla vláda, že jeho nástupcem má být Fierlinger. Po odjezdu Gottwalda k prezidentu republiky, který měl Fierlingera jmenovat, přijímal již gratulace, avšak těsně před odchodem k převzetí úřadu do Černinského paláce, kde měl již přichystáno uvítání, se z radia dověděl, že ministrem je Clementis. Co mu však Gottwald nepověděl, bylo to, že prezidentovu odporu jmenovat Fierlingera ministrem zahraničí, se nijak nebránil. Od Vyšinského návštěvy nabyl však Fierlinger opět přesvědčení, že není pro něho ještě všechno ztraceno. Ovšem! Ke všemu ochotný Fierlinger, který svoji podlizavost Sovětům tolikrát osvědčil, byl by zárukou, že nezpůsobí svým moskevským příznivcům na žádném místě ani ty nejmenší obtíže. Po zkušenostech z Jugoslaviie a Bulharska nemá možnost Moskva tuto jistotu ani u Zápotockého ani u Gottwalda.

Nelze říci, že by ve vedení KSČ byly dvě frakce nebo dva směry. Jde spíše o problém Slánského. Vedení KSČ je hrstka mužů, kteří v době největší krise strany v r. 1929 byli dost rozpačitě vybráni z bezcenného materiálu, který tehdy komunistům ještě zbyl. Bylo to vedení úředníků, z nichž žádný nevynikal nad průměr, nepokusil se o vlastní myšlení a proto celkem bez obtíží mohli zůstat až do chvíle, kdy jim SSSR pomohl k noci. Nyní ovšem jsou všichni členy vlády, zaneprázdnění starostmi, zatím co stranický aparát se snaží ovládat Slánský sám. Ten pochopitelně usiluje také o to, aby i v československé státní hierarchii měla funkce generálního tajemníka tentýž význam, jako v Sovětech. Gottwald po jmenování prezidentem se nenechal odsunout z politického rozhodování. Naopak žárlivě stráží svoji pozici předsedy strany.

Nastala situace, kdy těžisko v rozhodování není ještě pevně určeno. Většina členů Polbyra je členy vlády. Zápotocký je však zbaven podpory odborů a je nesmírně oslaben. Gottwald pak si stráží právo navrhopvat a zároveň rozhodovat řešení všech otázek. Slánský má většinu Polbyra ve vládě, která ovšem nenúže Polbyro nahradit. Aparát strany o který se opírá není však dost silný k boji proti starým kozákům ve vládě.

Měřítkem pro posouzení situace ve vedení KSČ bude patrně osud Čepičky, muže, který se vtěsnil svým příbuzenstvím s Gottwaldem mezi vedoucí skupinu. Již v únoru ukázal, že se nehodlá spokojit pouze vybudováním lidové demokratického práva. Význam ústředního akčního výboru Národní fronty byl podstatně snížen, když Slánský uviděl, že jeho generální tajemník - Čepička - je nejenom ochoten ale i schopen nevyřizovat záležitosti pouze podle pokynů ústředního sekretariátu KSČ a že z úst-

ř ního akčního výboru, resp. z jeho sekretariátu nohl by vytvořit příliš významnou a nebezpečnou pozici. Neúspěch jeho mise, dosáhnout dohody s katolickou církví a zatlačení ústřed. akčního výboru Národní fronty do pozadí, ztížilo Čepičkovu situaci proti Slánskému. Pokus o oživení činnosti i nižších orgánů lidové a národně socialistické strany, kontrolované pochopitelně komunisty, může vésti k tomu, že akční výbor Národní fronty bude znovu použit jako vrcholný politický orgán. To by mohlo být i v zájmu některých komunistických vůdců, aby byla podvázána příliš silná pozice sekretariátu strany, která i jím je nepřijemná. Snahy oživit Národní frontu a její orgány jsou v přímém protikladu se snahou Slánského, nezastírat nijak, že jedinou rozhodující a vládnoucí silou ve státě je komunistická strana a že podle toho příslušný podíl patří ústřednímu sekretariátu. Zatím se zdá, že Slánský se cítí dost pevně v sedle. Rozhodnutí ovšem padne v Moskvě, která patrně bude podporovat Slánského, který ze všech komunistů je nejodhodlanější a nejbezohlednější služebník.

1. MÁJ

slavila letos v Československu po prvé pouze komunistická strana. Počevadž nezůstaly utajeny zprávy, že dělníci i komunističtí, chtějí 1. května vyjádřit svoji nespokojenost nebo odpor, byly učiněny rozsáhlé přípravy, aby proběhl v klidu a bez rušivých událostí. V některých továrnách byla vedena intenzivní agitace pro neúčast na 1. květnu, někde zase i komunisté se přinlouvali za to, aby se sice do průvodu šlo, nebyla však vyvolávána hesla a po příchodu na místo oslavy, aby se dělníci rozešli. Proto na seřadištích nebylo snadné získat nosiče standard, poněvadž s těmi se pak z nísta tábora lidu špatně utíkalo. Několik tisíc dvojic v Praze a další ve všech krajích, kde byly konány

oslavy, obcházely celý duben soukromé byty, aby získaly závazný slib účasti na květnové oslavě. Slabá účast ukázala, že disciplína i strach povoluje. S výjimkou Prahy, nevydalo ústředí KSČ zprávu o počtu účastníků májových oslav. V Praze bylo asi o 15.000 účastníků komunistického průvodu méně, než v r. 1947, tedy asi 100.000. Úřední zpráva udává 217.000. Aby mohla být učiněna všech na potřebná bezpečnostní opatření a ve větších průmyslových městech oslavy nezkrachovaly, konalo se průvodů i projevů velmi málo a účastníci byli stahováni z dalekého okolí.

VOLNÝ TRH

podle dosavadních oficiálních zpráv měl velký úspěch. Dokonce prý i mezi kupujícími nejdražšího zboží, ba i perských koberců, jsou příslušníci "širokých kruhů pracujících." Podle této oficiální statistiky nakupuje na volném trhu 45.5 % námezdně pracujících, 42.5 % rolníků a 12 % ostatních. Odpor a nespokojenost, která mezi dělníky způsobily ceny na volném trhu a zklamání naděje z velkého odbytu vedly k tomu, že byl připraven návrh na snížení cen některého zboží na volném trhu. Toto snížení se má pohybovat mezi 10 až 50 procenty a má být provedeno u některých druhů textilu, obuvi a fotoaparátů, jízdních kol a hraček. Na volném trhu potravinami zůstanou ceny nezměněny.

MZDY DĚLNÍKU

jdou soustavně dolů. Státní mzdový katalog, s jehož přípravami začali nacisté, byl již dokončen. Vychází ze zásad různých mzdových systémů, proti jejichž zavádění se před válkou odborové organizace bránily i stávkami. Dnes je prosazován komunistickými odbory. Je již zaváděn v celém kovoprůmyslu, lučebním průmyslu a v ostatních odbořech se zavádí postupně. Prakticky znamená soustavné snižování mzd, které už dnes lze odhadnout v průměru na 20 % proti

pololetí loňského roku. Ve velkém závoďe, kde činila do nedávna průměrná mzda 17.20 Kčs na hodinu, došlo ke snížení na 13.80 Kčs. Není tedy vyloučeno, že se již mohlo podařit snížit celostátní průměr pod 3.000 Kčs měsíčně. Podle toho ovšem vypadá chuť k práci. Počet zaneškaných sněn v ostravském revíru dosáhl 21%.

"POČKEJ, TY BUDEŠ LITOVAT..."

Gottwald ani Ďuriš jistě nezapomněli na zkušenost z 29. února 1948. Bylo to na t. zv. celostátním sjezdu zemědělců, který byl svolán v rámci únorových politických operací komunistů, avšak sešel se již potom, kdy komunisté byli pány Československa. Tam ještě ze setrvačnosti Gottwald i Ďuriš slibovali delegátům, že soukromé vlastnictví zemědělské půdy do 50 ha bude zajištěno v ústavě. Poněvaď však za delegáty na sjezd byli záměrně vybráni nejhladovější komunističtí bezzemci, byli oba řečníci přehlušování výkřiky: "stačí 20!" "Tento požadavek některých delegátů použili komunisté o půl roku později, kdy vyhlásili boj proti kapitalistickým živlům na vesnici", kterým likvidují střední rolníky mezi 20 a 50 ha. Po dosažení politické noci nepotřebují však již získávat naložené parcelování a přidělování půdy. To byla jen známá leninská taktika k neutralisování, anebo dokonce získání zemědělců v boji o politickou moc. Několik měsíců byly v KSČ spory o to, co s půdou, která byla dosazením národní správy vlastněna středními rolníky, protože nemohli splnit záměrně vysoko předpisované kontingenty. Zbyla také půda z revise první pozemkové reformy, ve které se po únoru pokračovalo. Komunistům bylo usnadněno rozhodnutí tím, že hled po půdě mezi drobnými zemědělci od podzimu n. r. nápadně poklesl. Je to pochopitelné, poněvaď zemědělci mohli pozorovat, jak hranice výměry půdy "kapitalistických vrstev na vesnici" jest soustavně snižována a nejsou si jisti,

kde se zastaví. Byl opuštěn původní záměr, aby půdy získané vyvlastněním středních zemědělců bylo použito k zakládání vzorných kolchozů, do kterých by byli ostatní rolníci "získáváni." K tomu rozhodnutí opět přispěla zkušenost posledních měsíců, kterou komunisté učinili na vesnici při zakládání t. zv. jednotných zemědělských družstev, které mají být přechodnou formou budoucích kolchozů. Proto bylo nyní rozhodnuto, že veškerá půda, jak z revise pozemkové reformy, tak z vyvlastnění středních zemědělců, má být přidělována státním lesům a statkům, jejichž gen. ředitel byl jmenován pekař Sarkovský. Aby toto rozhodnutí mohlo být nálezitě vysvětlováno komunistickými funkcionáři, kteří vidí, jak ostře odsuzují komunističtí dělníci ostrý postup vlády i proti živnostníkům, je připravena propaganda, ve které komunisté tvrdí, že forma státních lesů a statků je nejvýhodnější formou zemědělského podnikání. Prý a uvádí podrobná čísla - jak výroba, tak dodávky jednotlivých zemědělských výrobků jsou u stát. lesů a statků o 100% vyšší než v soukromém sektoru." Komunisté ovšem vědí, že tento postup jim situaci u zemědělců nijak neusnadní. Patrně se o to ani nebudou snažit po zkušenostech s jednotnými zemědělskými družstvy. Zprávy komunistických instruktorů, kteří jezdí družstva po vesnicích propagovat, vypadají pro komunisty zoufale. Na svolávané schůze se zemědělci ve většině případů nedostaví. Na mnoha schůzích pak dopadli referenti velmi zle. Posl. Skála po vylíčení všech výhod komunistického zemědělského družstva byl sedláky na přesticku vyhnán. Podobně dopadli komunisté ve mnoha obcích klatovských. Proto byl jeden z instruktorů překvapen, když v jedné obci na strakonicku našel na schůzi nejenom všechny zemědělce z obce, ale i místní muziku. Zahráli mu: "Počkej, ty budeš litovat..." a pak už měl čas na přemýšlení až za humny.

JAK PŘIPRAVIT NÁROD NA VÁLKU ?

Tuto otázku položili a zodpověděli komunisté v obsáhlém elaborátu, určeném politickým komisařům v československé armádě.

"Především musíme očistit záložnický sbor. Uděláme to prostřednictvím okresních akčních výborů; které tak po únorové očistě dostanou novou platformu pro svou činnost. Branní referenti po slyšení spolehlivých soudruhů budou vyslovovat návrhy na degradaci, částečnou degradaci anebo zařazení do zvláštních oddílů, v nichž všelijací reakcionáři budou mít příležitost skutečně bojovat pro lidově demokratickou vlast anebo umřít." S výsledky čistky mezi aktivními důstojníky nejsou však komunisté stále ještě spokojeni. Libují si však jaký pořádek se podařilo po únoru učiniti ve špičce armády, kde " Beneš byl nekomunista, Svoboda nekomunista, náčelník štábu Boček nekomunista i jeho zástupce Píka nekomunista." Nyní však vrchním velitelem je " Gottwald, Svoboda se stal také komunistou a jeho funkce byla zajištěna jmenováním politického zástupce ministra, v osobnosti gen. Procházky, byl jmenován zástupce pro kádrové otázky s hlediska KSČ v plk. Reicinovi, gen. Drnec, oddaný komunista je třetím náměstkem ministra pro hospodářské a zbrojní zabezpečení armády a funkce náčelníka generálního štábu byla omezena na výcvikové pole a svěřena soudruhu Drgačovi... Asi z 1.300 západnických důstojníků zůstalo dnes asi 150 a ti postupně půjdou." Zatím nejsou komunisté " rozhodnutí házet staré, zkušené, třeba předmnichovské důstojníky- odborníky do koše. Budou nám sloužit svými vědomostmi odbornými, pokud je budeme moci potřebovat. My víme, že máme dosud v armádě Píky, Mrázky, Janoušky, Kuttlyvaschery... Tato individua bohužel ještě potřebujeme. Budou-li alespoň trochu loyální... budou také podle své práce a za nové zásluhy tyto důstojníci povyšováni. "

Odborník ve vojenské vědě, který se prohlásil v Báňské Bystrici partyzánem v okamžiku, kdy se rozhodlo ustoupit do hor a na té cestě postupoval vytrvale v první linii, také vysvětluje, proč nesmí mít československá armáda vlastní vojenskou doktrínu. Mluvil prý o tom se sovětskými vojenskými odborníky, " usmáli se svým srdečným ruským úsměvem, když slyšeli, že chceme tvořit u nás nějakou vlastní vojenskou doktrínu" a proto je nutno potříit všechny takové snahy... protože jinak by to vypadalo, jako bychom se chtěli distancovat od spravedlivého boje SSSR." Zároveň však praví: " nelze předpokládat, že bychom někdy vedli válku, aniž by byl ve válce Sovětský svaz, Polsko, Bulharsko a Rumunsko. Nebudeme tedy budovat vojenskou doktrínu na boj v obklíčení, protože není myslitelné, aby velký a mohutný Sovětský svaz a státy lidových demokracií, které se těší takové podpoře v celém světě... aby tyto státy příště bojovaly osamocené. Naše vojenské úkoly nebudou v příští válce řízeny izolovaně od vojenských plánů SSSR a Polska. Nebudeme bojovat v obklíčení a napadení, protože víme, že již neplatí zásada agresora jako prvního útočníka. Neplatí podle marx-leninské vědy, neboť spravedlivou válku lze vést také v útoku, lze ji vést také, jestliže sami zahájíme útok proti nepříteli, který se nás chystá napadnout. Spravedlivou válku povedeme, napademe-li po boku sovětských armád Rakousko a Bavorsy dříve, než nás odtamtud napadnou Američané. "

Po jednoročním řádění v armádě neodvažují se však komunisté nejenom na ní spolehnout, ale necítí se ani dost bezpečni. To se znovu ukázalo při květnovém defilé na radělech mezi výzbrojí armády a závodních milic, která, jak si komunisté v pokynech libují, má dnes již dokonalou výzbroj a " leckteré závodní milice mají i tanky." Po milici

pak považují ještě za spolehlivější než armádu - policii. Počet jejich příslušníků stoupl již na 40.000 a vyrovná se brzy patrně mírovému stavu armády.

KOMUNISTÉ A KATOLÍCI.

Mariánský sloup nebyl sice v r. 1945 na Staroměstském náměstí znovu postaven, kdyby však o to čeští katolíci tehdy žádali, nebylo by to patrně předmětem politických sporů. Odčinná křivdy, kterou katolická církev připomínala celých třicet let, záviselo by spíše na úsudku Památkového úřadu a dopravních techniků. I komunisté se po válce chovali ke katolické církvi velmi šetrně. Při sestavování košického vládního programu ujistil dokonce Gottwald Šrámka a Hálu, že při provádění revise pozemkové reformy jsou komunisté ochotni připustit u církevního majetku výjimky.

Chování katolického kněžstva všech stupňů v době nacistické okupace vedlo k velkému mravnímu posílení katolicismu v Československu. Jejich statečné chování nejenom na kazatelních ale i v ilegální práci, v kriminálech Gestapa, v koncentračních táborech a káznicích, kde nacističtí hulváti s oblibou na nich pěstovali své umění, získalo jim úctu i odporu katolicismu. Kdyby katolická církev po válce projevila více aktivity, mohlo být odstraněno lecos z důsledků předválečné nesnášlivosti.

Způsob, jakým z počátku po únorovém puči chtěli komunisté vyřešit otázku církvi, vycházel z tehdejší koncepce, že únor byl pouhou vnitropolitickou, ústavními prostředky vyřešenou krizí. Byli ochotni k dalekosáhlým materiálním ústupkům, kterými ovšem chtěli vykoupit ochotu všech církví sloužit oddaně režimu. Ústřední akční výbor Národní fronty zřídil zvláštní církevní komisi, kterou vedl Čepička. Komise měla dosáhnout dalekosáhlé dohody mezi všemi církvemi a komunisty, která by eventuelně byla vyjádřena také zákony. Jak ukázalo chování všech církví, s výjimkou katolické, naděje komunistů na dohodu nebyla tak bezpodstatná.

Po prohlášení Gottwalda prezidentem republiky, vedla jeho cesta z Vladislavského sálu přímo do katedrály Svatého Víta. Bylo to poprvé v dějinách Československa, kdy arcibiskup pražský a primas Země české sloužil slavnostní mši dikuvzdání za volbu nového prezidenta. Pocity obou mužů byly jistě různé. Gottwald věděl, že u oltáře stojí hlava velké politické síly, kterou by nebylo lze vyřídít tak snadno, jako nekomunistické politické strany. Věděl, že touto hlavou je muž, proti kterému se nedají použít zbraně obvyklé proti církevním vůdcům v ostatních lidově demokratických zemích. Neboť právě on není jen arcibiskupem, ale také známým, statečným odpůrcem nacistické tyranie. Vůně kadidla jistě nijak neoslabila Gottwaldovo přesvědčení, že "náboženství je opiem národů." Poznal však za války v SSSR, že bolševická strategie může i tohoto "opia" s úspěchem používat.

Nechceme ovšem podezírat pražského arcibiskupa, že tímto obřadem dal nějak najevo ochotu katolické církve, vyhovět zájmům nových diktátorů. Jsme přesvědčeni, že se nemodlil za trvalost nového režimu, ani za spásu nového prezidenta. Spíše vyjadřoval touhu zachovat sílu katolické církve, kterou ovšem netvoří jen široká obec věřících, ale také církevní školy a církevní majetek. Tyto hodnoty byly tehdy ovšem spíše v rukou Gottwalda, než v rukou božích.

Provedení zákona o revisi pozemkové reformy dalo komunistům příležitost splnit Gottwaldův slib Šrámkovi a Hálovi. Použili ji však

K tomu, aby katolická církev byla přivedena k ústupnosti nejprve rozparcelováním církevního majetku na nitransku. Tam se také ukázalo, že se církev nemůže spolehnout na zbožné rolníky v tom, že by odmítali přijímat církevní půdu z rukou bezvěrců. Naopak, projevíli značnou ochotu svěřený jim církevní majetek pečlivě obhospodařovat, aniž by se ovšem něco změnilo na jejich oddanosti ke katolické církvi. Tak vypadala situace, když byla zahájena jednání mezi komunisty a katolickou církvi.

Brzy se však ukázalo, že obě strany mají příliš rozdílné představy o tom, jaký má být poměr mezi státem a církvi. Ochota všech nekatolických církví, činit při každé příležitosti prohlášení, jaké nový režim potřeboval, jejich ochota přesvědčovat své věřící o oprávněnosti komunistické diktatury, vedla komunisty příliš daleko. Jejich požadavky byly vyjádřeny v návrhu zákona, který vypracoval prof. Hronádka. Podle zákona, který měl určovat vztahy mezi církvemi a státem, měl stát převzít všechny náklady materiálního zabezpečení církví, zejména zabezpečení jejich duchovních. Příslušníci církví měli být zbaveni všech inancních závazků vůči své církvi. Za to ovšem mělo být práven vlády schvalovat všechna jmenování církevních hodnostářů a funkcionářů. Nejenom dalekosáhlost komunistických požadavků, ale i statečné chování katolické církve po celý rok od komunistického puče, přispělo k tomu, že i evangelíci a čeští bratři návrh zákona odmítli a odsoudili tím jejich autora prof. Hronádka, který je považován za mluvčího evangeliků. Všechny ostatní církve, zejména československá, poskytují velmi smutný obraz.

Po celý rok byly komunistické útoky na katolickou církev střídány s pokusy o dohodu. Již způsob, jakým naložila katolická církev s Plojharou a pevnost s jakou trvala na svém rozhodnutí při všem úsilí vlády o Plojharovu rehabilitaci, vzbudily rozhořčení komunistů. Na neústupnost katolické církve odpovídali parcelováním církevní půdy a zavíráním církevních škol. Pak došlo k zastavování různých katolických listů, k vyvlastnění katolického nakladatelství i k zastavování úředních církevních časopisů. Po každém takovém kroku byla nabídnuta katolické církvi ruka ke smíru. Ovšem podmínky komunistů zůstaly tytéž. Stejně však zůstalo také stanovisko katolické církve. Ještě 19. ledna t.r. vedl sám Gottwald jednání s delegací katolických biskupů. Nyní však se-
kazuje, že možnost dohody je daleko nepravděpodobnější, než před rokem.

Dne 22. března t.r. se konala v Dolním Smokovci porada katolických biskupů. Byla však přerušena, když bylo zjištěno, že agenti tajné policie bylo v sále umístěno odposlouchávací zařízení. Arcibiskup Beran vydal Pastýřský List, ve kterém velmi ostře odsuzuje všechny útoky na katolickou církev a všechny zásahy do její činnosti a práv. Vyvrací tvrzení státní propagandy, že v ČSR vládne svoboda náboženství. Pranyřuje zastavování a cenzuru katolického a zdůrazňuje, že došlo k zastavení katolických listů, kterého se neodvážili ani nacističtí okupanti. Porovnává komunistickou praxi s komunistickou ústavou. Odsuzuje také vůdce ostatních církví, když praví, že katoličtí biskupové odmítají "kdykoliv a při každé příležitosti vydávat prohlášení, které vyžaduje od církví nynější režim. Odpovídá také na všechny útoky komunistického tisku i rozhlasu proti katolické církvi a papežovi. Jaký je rozdíl mezi Josefem Beranem, hájícím tvrdě d e m o k r a t i c k á práva své církve a zbabělými vůdci církví ostatních, plazících se před novými diktátory a skrývajícími svou ochotu sloužit, "pokrokovými frázemi o katolickém zpátečnictví."

Katoličtí biskupové jsou nepochybně ochotni dosáhnouti dohody

s režimem i nyní. Dosavadní vývoj však bezpečně nasvědčuje tomu, že ne jsou ochotni této dohodě obětovat svobodu náboženství. Proto je těžko odhadnout, jaký bude závěr nynějšího sporu. Všecké materiální výhody, které ostatním církvím plynou z jejich služby režimu, nemohou vyrovnat velikou sílu, kterou z katolicismu vytvoří dnešní boj katolické církve v Československu a chování neohroženého koncentračníka Josefa Berana.

ZÁPOTOCKÝ SE DOČKAL.

Státní zaměstnanci, mezi kterými byli komunisté v nízké menšině, byli jednou z příčin přístřeší poněru mezi komunisty a ostatními politickými stranami těsně před únorem, když komunisté z politických důvodů bránili spravedlivé úpravě jejich platů. Nyní si s nimi komunisté vyřizují účty. Potom, když provedli čistku v policii, veřejné správě a armádě, připravují záměrné rozložení protikomunistických nas státních zaměstnanců na železnicích a poštách. Železnice již před časem byly zákonem prohlášeny za národní podnik, pro je hož hospodaření a vedení platí tato ustanovení, jako pro ostatní národní podniky. Pochopitelně také ustanovení o poněru zaměstnanců ke správě podniku. Stejný zákon je připravován také pro pošty. Tím budou železničáři i poštáři prakticky zbaveni všech výhod, které si vykupovali nízkými platy. Zejména dochází k uskutečnění požadavků odboráře Zápotockého a zrušuje se "definitiva."

ZUSTANE POSLANCEM.

Sehnat v ČSR pracovní sílu do zemědělství je zázrak. Proto stovky

zemědělců okamžitě reagovaly na to, když po dlouhé době se objevila v komunistických Zemědělských novinách rubrika "Práci hledají" a v ní insert: "Místo kočího k volám, pod deputát, příjmu. Bedřich Štastný, Kly Větrušice 217." A tak se stalo, že známý komunistický poslanec z nělnicka, Bedřich Štastný, dostal stovky nabídek zemědělců, kteří se domnívají, že by jin mohl pomoci splnit čevět bodů Klementa Gottwalda. Štastný prý nechce věřit tomu, že je to opatření sekretariátu KSČ v rámci akce: každý komunista na místo, ze kterého nejlépe může sloužit republice.

Musíme však dát za pravdu Štastnému, který tvrdí, že jeho místo není u volů, ale mezi komunistickými poslanci. Viděli jsme totiž jeho kvalifikační listinu. Je to trestní rejstřík s 31/jednatřiceti/ záznamy. Téměř všechny tresty byly za veřejné násilí.

SVAZ ČSL. DEM. STUDENTU VE V. BRITANII

uspořádal serií přednášek a debat o československé demokracii. Přednášky se konají v Caxton Hall/Court Room/ Caxton Street, London S.W.1. Dne 16. června t.r. přednáší Josef Kodíček: Strany v demokracii. Dne 28. června přednáší univerzitní prof. dr. Jaroslav Stránský: Demokracie mezi fašismem a komunismem. Začátek obou přednášek je v 19.30 hod.

Žádostem nových čtenářů o zaslání všech, doposud vydaných Svět L.L. nemůžeme již bohužel vyhovět, poněvadž jsou všechna rozebrána. Náš náklad se řídí počtem předplatitelů.

Londýnské Listy vychází dvakrát v měsíci za redakce Blážeje Vilína. Adresa redakce a administrace je: 13, Fernside Ave, London N.W.7. Telefon: MILL Hill 4024.

Předplatné činí čtvrtletně: 7s 6d, 1.50 dolara, 7.50 švýc. franků, 7.50 švéd. korun, 12 norských korun, 12 dánských korun, 8 HFL.-pololetně: 15s, 3 dolary, 15 švýc. franků, 15 švéd. korun, 24 norských korun, 24 dánských korun, 16 HFL.- ročně: 30s, 6 dolarů, 30 švýc. franků, 30 švéd. korun, 48 norských korun, 48 dánských korun, 32 HFL.